

Mälestise registri number: 4233

Asukoht: Tartu mnt 10, Elva linn, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: KÜ 17001:003:0028, 100% üldkasutatav maa, munitsipaalomand

Allikad: Kultuurimälestiste reister (www.register.muinas.ee)

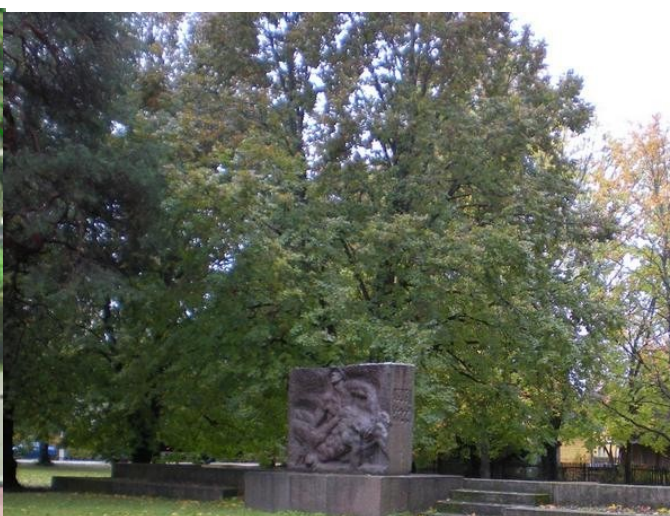
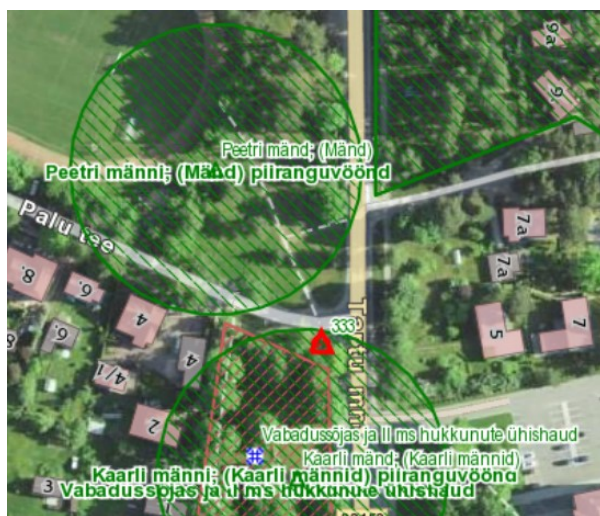
Elva linna üldplaneering (Elva Linnavolikogu 24.04.2017 otsusega nr 18 kehtestatud) "Eksperthinnang kaitsevööndi piiride muutmiseks"

Mälestise asukoha kirjeldus:

Vabadussõjas ja II maailmasõjas hukkunute ning terroriohvrite matmispaik asub Elva kesklinnas, tiheda liiklusega Tartu maantee äärsel haljasalal. Matmispaiga vahetusläheduses asuvad elamud, üle tänava Elva Gümnaasiumi õppehoone, staadion, kauplusehoone. Mälestisest lõuna pool asub looduskaitsealune üksikobjekt Kaarli määnd, mille piiranguvöönd on 50 meetrit. Põhja pool - Tartu mnt 12 kinnistul paikneb looduskaitsealune Peetri määnd, mille piiranguvöönd Tartu mnt 10 kinnistuni ei ulatu.

Elva matmispaik tähistati aastatel 1945.-1946. Ümbermatmised Tartu mnt 10 kinnistule on toimunud veel 1950. ja 1970. aastal. Langenuid on paika toodud Tamsalt, Etsestelt, Karijärvelt, Lestalt, Uutalt, Peedult ja Kongutast.

Monument koosneb betoonist alusplokist, millel paikneb graniidist mälestussammas. Samba esiküljele on tahutud reljeef sõdurite kujutisega, tagaküljele tekst ning langenute nimed. Samba otstahkudel on välja tahutud aastaarvud ja tekst. Samba ees asub betoonist 24 meetri pikkune lillekast. Juurdepääsuteed monumendile otseselt ei ole, monumenti ümbritseb haljasala murupind, Tartu mnt ääres kasvavad reas suured pärnad.

Väljavõte www.maa-amet.ee kaardiserverist.

Foto <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4233>

II maailmasõjas hukkunute ühishaud

Mälestise registri number: 4272

Asukoht: Palumetsa, Vallapalu küla, Elva vald, Tartu maakond

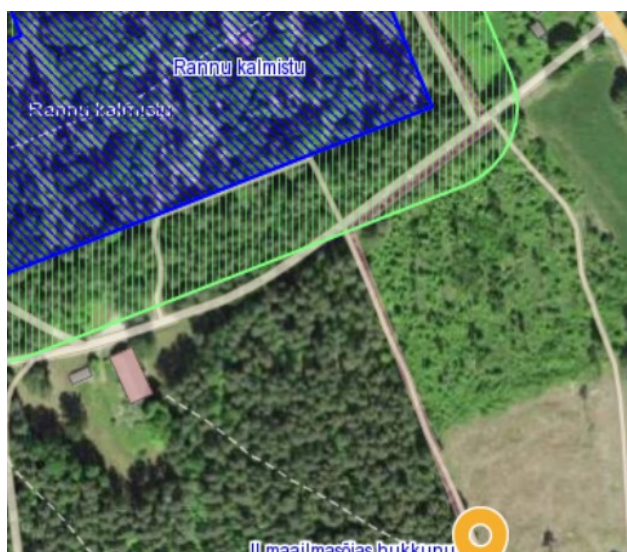
Kinnistu, omanik: 66601:001:0172, Rannu vana vallamaja taga, munitsipaalomand

Allikad: Kultuurimälestiste reister (www.register.muinas.ee)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus:

Tegemist on II maailmasõjas hukkunute ühishauaga. Ühishauda on maetud II maailmasõja aastatel 1941-45 maetud punaväelaste säilmed.

Rannu vennashaua alusel dolomiidist risttahukakujuline sammas. Sokkel on valatud. Mõõdud: Sokkel 150x110x22cm, alus 105/ 96x56/ 66cm, sammas 88/80x47.5x156cm. Samba ülaosas süvend, selles väljaraiutud viisnurk. Samba esiküljel väljaraiutud viirnurk. Samba esiküljel väljaraiutud tekst: „lgavene au/ kangelastele/ kes on langenud/ lahinguis meie/ kodumaa vabaduse/ ja sõltumatuse eest/ 1941 – 1945 .” Taga samuti süvend viisnurgaga ja tekst:” Вечная слава героям/ павшим в боях за свободу/ и независимость нашей родины/ 1941-1945 .

Väljavõte www.maa-amet.ee kaardiserverist.

Foto <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4272>

Vabadussõjas ja II maailmasõjas hukkunute ning terroriohvrite ühishaud

Mälestise registri number: 4276

Asukoht: Ausambaplatsi, Rõngu alevik, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 69402:002:0307, munitsipaalomand,
Hooldamas on käinud MTÜ Kurgan Kallastelt

Allikad: Kultuurimälestiste reister (www.register.muinas.ee)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus:

Sõjategevuse käigus hukkunute matmispaik. Ümbermatmised 22.09.1969 Tilga kiriku juurest, 2 sõduri põrm. Materjal on graniit. Tekst: "Igavene au kangelastele, kes on/ langenud lahinguis meie kodumaa/ vabaduse ja sõltumatuse eest/ 1941-1945." Tekst nimedega tahvil: "Teil süda leegitses, sütitas ja kustus kodumaa teenides." Hauaplatsi suurus 15x15m. Maetute arv 50, neist tundmatuid 29.

Foto <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4276>

Väljavõte www.maa-amet.ee kaardiserverist.

Aakre mõisapargis II maailmasõjas hukkunute ühishaud ja mälestusmärk

Mälestise registri number: 4476

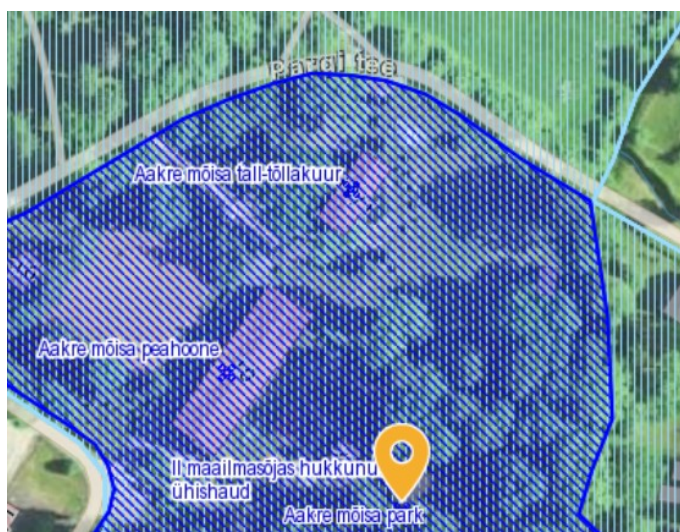
Asukoht: Mõisa tee 10, Aakre küla, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 60801:002:0015, munitsipaalomand

Allikad: Kultuurimälestiste reister (www.register.muinas.ee)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus:

Sõjategevuse käigus hukkunute matmispaik. Mälestussammas püstitatud 1967.a. Materjal on dolomiit. Tekst mälestussambal:” Nõukogude armee võitlejaile kes langesid Aakre vabastamisel 1944 VIII.” Tekst vene keeles:” бойцам советской армии павшим при освобождении аакре.” Vennaskalmistul on hauaplats suurusega 3x2m. Kalmistul on maetud 44 võitlejat.

Väljavõte www.maa-amet.ee kaardiserverist.

Foto: <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4476>

Mälestise registri number: 4474

Asukoht: Palupera põhikool, Palupera küla, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 58201:001:0228, munitsipaalomand

Allikad: Kultuurimälestiste reister (www.register.muinas.ee)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus: Sõjategevuse käigus hukkunute matmispaik. Palupera 8-klassilise kooli pargis asuv punaarmeeaste vennashaud on tähistatud põllukiviga(100x65x85cm), millele on paigaldatud marmorplaat(56x32x2,5) tekstiga: " Seitsmele punaarmee/ võitlejale, kes langesid/ Paluperas nõukogude võimu/ eest 25. jaanuaril 1919.a." Tähe kõrgus 2,5cm. 1919.a. 14. jaanuaril hõivasid Eesti Vabariigi sõjaväeüksused Tartu, jätkates soomusrongide toetusel edasitung Valga suunas. Punaarmee juhtkonna poolt paisati nende edenemist Lõuna – Eestisse pidurdama läti kütipolgud. 22.-23. jaanuaril 1919.a. toimusid Palupera – Kirepi piirkonnas mitmed kokkupõrked vastaste eelüksuste vahel. 23. jaanuaril hõivas soomusrongi nr. 2 dessant puuväelaste poolt maha jäetud Palupera mõis. Puuduliku luure tõttu sõitis mõisa sisse ka läti kütipolgu 15-meheline luuresalk, kelle peale mõisa õuest ja häärberist läheda maa pealt tuli avati. Maha lasti 7 punaarmee last, 1 võeti vangi, teised pääsesid põgenema. Kohalike elanike poolt maeti langenud punaväelased Palupera karjalauda juurde, kust nad 1968.a. maeti ümber Palupera 8- klassilise kooli parki. Samal aastal püstitati kalmule ka mälestuskivi.

Väljavõte www.maa-amet.ee kaardiserverist.

Foto: <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4476>

Vabadussõjas hukkunute ühishaud

Mälestise registri number: 4479

Asukoht: Oonametsa, Rebaste küla, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 60801:001:0303, eraomand

Allikad: Kultuurimälestiste reister

(www.register.muinas.ee;

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4479>)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus:

Sõjategevuse käigus hukkunute matmispaik. Matmispaik on tähistatud punasest põllukivist mälestuskiviga. Kivi keskel kunstmarmorist plaat tekstiga: "Punaarmeelestele, kes/ langesid Aakres/ võitluses nõukogude/ võimu eest/ 1919.a. jaanuaris,.". Kivi laius ca 137cm, kõrgus ca 160cm, paksus 85cm. Plaat(laius, kõrgus, paksus):51x29,5x2cm. Kodusõjas langenute vennashaud asub tihedas võpsikus otse Oona karjakopli ääres, Puka – Pikasilla teest paremal. 1960-ndatel aastatel maeti karjakopli asunud langenud ümber mäekünkal asunud ühishauda ning tähistati see mälestuskiviga.

II maailmasõjas hukkunute ja terroriohvrite ühishaud

Mälestise registri number: 4269

Asukoht: Puhja kalmistu, Mäeselja küla, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 60501:003:0256, munitsipaalomand

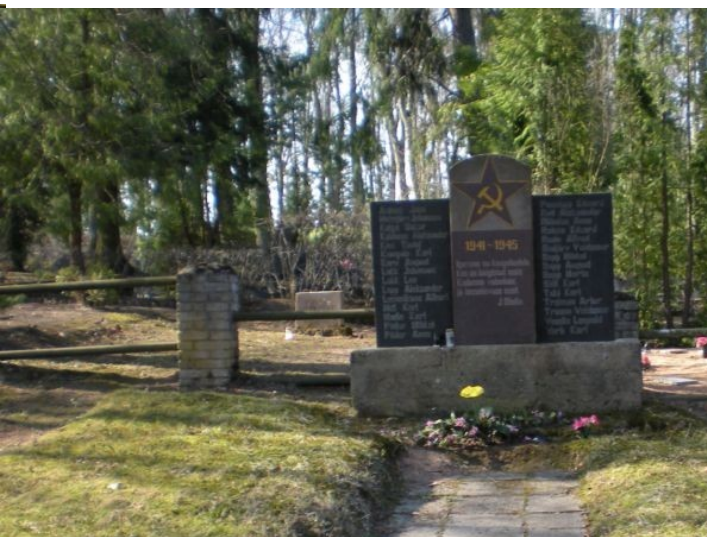
Allikad: Kultuurimälestiste reister

(www.register.muinas.ee;

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=4269>)

Mälestise lühiajalugu ja kirjeldus:

9.5x29m suurune hauaplats ümbritsetud raudtorudest ja silikaat-tellispostidest aiaga. Värvavast vasakule jäävad hauakääpad, paremale aga mälestussammas. Graniidist alusele(kõrgus 50cm, laius 1.98m, külje paksus 34cm) toetub 3 graniitplokki. Keskmine plokk teistest kõrgem, kumera ülaosaga, roosast graniidist, esikülj poleeritud, teised küljed tahutud. Esiküljel ülal välja raiutud ja poleeritud viisnurk läbimõõduga 52cm, millest allapoole jääb poleeritud osa väljaraiutud tekstiga:” 1941-1945/ Igavene au kangelastele/ kes on langenud meie/ kodumaa vabaduse/ ja iseseisvuse eest/ Stalin .” Ploki mõõtmed(kõrgus, laius, paksus): 127x54x19cm. Keskmise ploki tagaküljel väljaraiutud viisnurk, mille sisse on raiutud irbi ja vasara kujutis. Mälestussamba keskosast vasakule ja paremale jäävad poleeritud esikülgedega mustast graniidist tahukad, kummalgi neist on esiküljele sisseraiutud 15 võitleja nimed. Külgmiste plokkide mõõtmed(kõrgus, laius, külje paksus): 100x54x9cm. Parempoolse ploki tagaküljel poleeritud riba, millesse sisse-raiutud tekst: Skulptorist T. Songisepp Puhja.

Kasumetsas mälestusmärk „ Au II maailmasõjas hukkunutele.“
--

Asukoht: Nagla kinnistu, Rebaste küla, Elva vald, Tartu maakond

Kinnistu, omanik: 60801:002:0023, eraomand

Lühiajalugu ja kirjeldus:

Kohalikud teavad, et sinna on ümber maetud 60-ndate lõpus saksa sõdurid.